

Entrevista al ministre d'Hisenda de la RDA, Walter Romberg

"Construïm un nou ordre econòmic"

Romberg 61 anys, era ministre sense cartera del govern Modrow. En formar-se la gran coalició, aquest professor de matemàtiques que va arribar a la política a través del moviment pacifista clerical, va ser nomenat ministre d'Hisenda a Berlín Oriental.

—*Senyor Romberg, vostè passa a la història com el ciutadà de la RDA, que amb la signatura del*

pacte polític a Bonn, ha decidit el final de la RDA...

—...això encara no és el final de la RDA. Hi ha una resta de sobirania que cal aprofitar. Jo m'he considerat com algú que col·labora a construir un punt en un nou ordre econòmic.

—*A partir de l'1 de juliol, amb l'entrada en vigor del pacte, vostè només serà un ajudant executiu de Bonn. ¿Què tindrà a fer aleshores com a polític?*

—L'adaptació estructural, per exemple, encara està pendent. Pensi en el comerç a l'engròs, el qual ja no està en situació de distribuir racionalment la producció. Hem de descentralitzar molt ràpidament el comerç.

—*Per a això necessiten temps. Vostè mateix és un dels que van prevenir contra una unificació massa precipitada. I ara s'emprèn acceleradament, en poques setmanes es negocia un pacte polític i, segons el senyor Kohl, enguany ja hi ha d'haver eleccions en una Alemanya unida.*

—Els resultats electorals de la Cambra del Poble el 18 de març han demostrat que la població del nostre país vol tenir molt aviat el Deutsche Marc (DM). Això és difícil de frenar. Però jo em mantinc en el parer que com més temps hi hagi millor.

—*Unes eleccions comunes el 2 de desembre, tal com ho vol el govern de Bonn, ¿per a vostè no són acceptables?*

—S'han de fer tots els possibles per ajornar aquestes eleccions fins a l'any vinent.

—*Els seus amics socialdemòcrates de Bonn tenen dificultats amb el pacte polític signat per vostès. S'ha de corregir. ¿Està d'acord amb aquesta orientació?*

—Jo desitjaria que els socialdemòcrates

de la República Federal trobin una posició que sigui més fàcil de transferir als ciutadans de la RDA.

—*S'ha donat el curiós cas que els socialdemòcrates de la RDA consideren haver fet un bon pas amb aquest pacte i que els de la RFA diuen que així és impossible.*

—Naturalment, nosaltres fem costat als socialdemòcrates de la RFA quan volen aconseguir unes esmenes en algunes competències determinades. Però no em fa feliç que hi hagi la impressió que el SPD de la República Federal té reserves fonamentals en vista del pacte polític. Francament, jo no he sentit que, abans de signar-lo, ningú del SPD de la República Federal qüestionés tan decididament sobre punts fonamentals. Això s'ha produït aquests últims vuit o deu dies.

—*De fet, ¿què es pot esmenar ara?*

—Es tracta d'aconseguir unes millores determinades dins aquest àmbit, fent especificacions a les actes o a través d'altres formes. Per exemple, es pot disposar que el canvi monetari no afavoreixi l'antic personal de la Stasi, o que els havers del SED/PDS no se sotmetin a una simple conversió. Aquest és realment un dels molts problemes que ens afecten.

—*Poc abans de signar el pacte vostè mateix encara va donar peu a certes confusions. Hi ha xifres importants que no van ser presentades.*

—El motiu d'irritació dels dies abans de la signatura del pacte polític va ser que, durant la visita de l'homòleg Waigel, no vam fer declaracions en ferm sobre el dèficit dels nostres pressupostos.

—*¿Per quina raó no podien fer-se aquell dilluns?*

—Les xifres, naturalment les teníem...

—...precisament.

—Les teníem, però el govern encara no havia avançat prou en tot el procés. Hem de fer uns pressupostos sota les condicions del DM. Aquí, això encara no havia passat mai. Com a orientació, teníem les despeses efectuades els últims anys per a

cada incumbència. Aquestes xifres, les havíem de calcular en DM, amb condicionaments nous. Hem de planificar ingressos fiscals en unes proporcions que desco-neixem, perquè no sabem com anirà el desenvolupament econòmic a partir del mes de juliol. Tot plegat s'havia de decidir en el consell de ministres, i aquell dilluns encara no estava solucionat. Va quedar enllestit un dia abans de la signatura del pacte polític.

—*Per al segon semestre del 1990, quan entri en vigor la unió monetària, compten amb un dèficit de 33.000 milions de marcs. ¿Ja és segura, aquesta xifra?*

—Només és un marge. En el pacte hi ha una clàusula: en cas extrem s'ha d'augmentar.

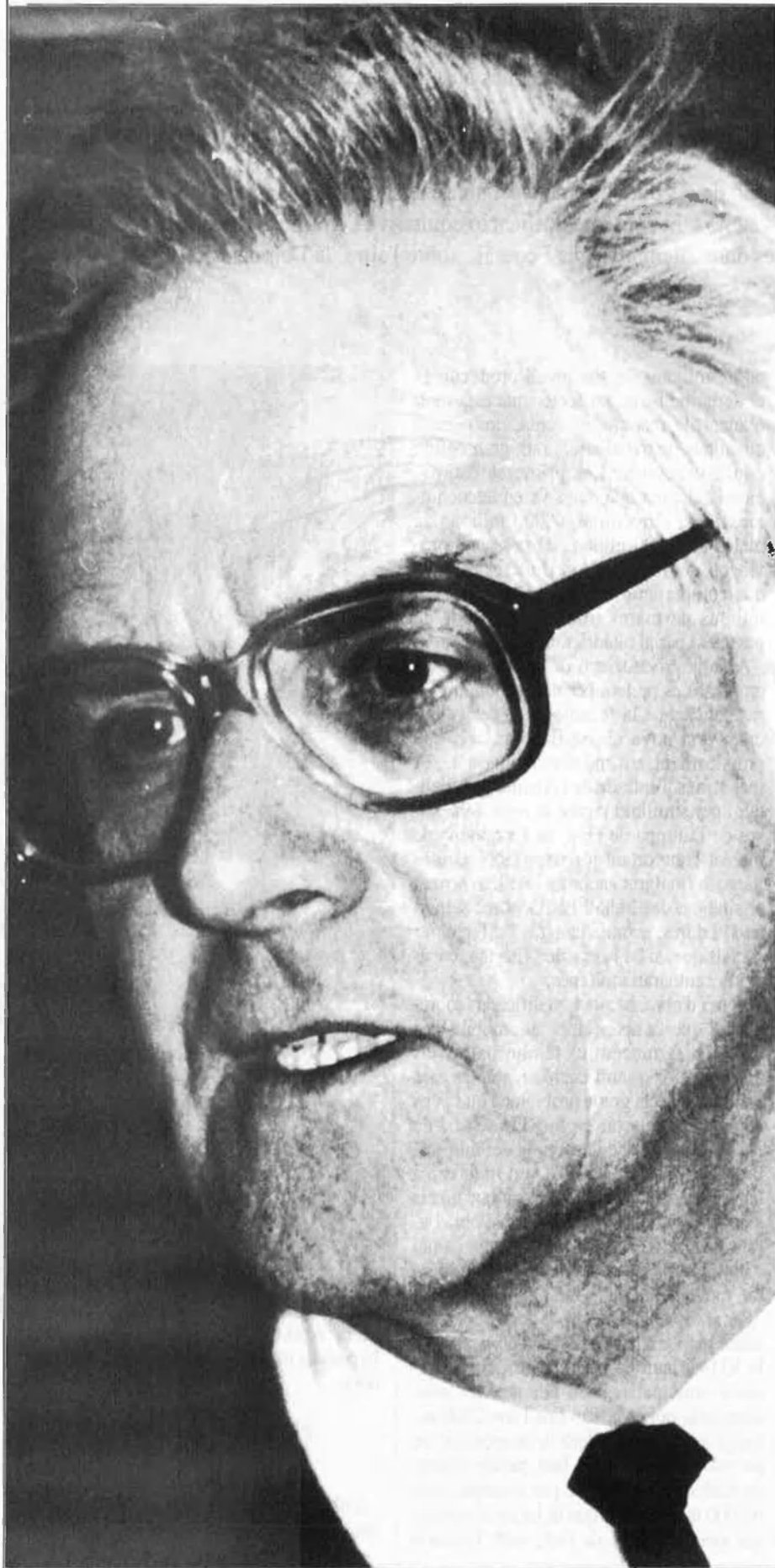
—*Vostès volen obtenir 31.000 milions d'impostos. Però no disposen de cap dre t fiscal, de cap administració d'Hisenda. ¿Com serà possible, això?*

—Aquesta xifra també és estimativa, segons com hem suposat que seria el desenvolupament econòmic, el volum de transaccions, el consum. I pel que fa a l'administració fiscal: la qualificació de la gent ja fa temps que s'ha posat en marxa. Mentrestant ja s'han titulat, o estan a punt de fer-ho, centenars de persones que poden trobar una col·locació després de la conversió, a partir del 2 juliol.

—*¿L'estat encara recapta diners en aquest moment, o les empreses de la RDA han suspès els seus pagaments al fisc de Berlín Oriental?*

—Ara els ingressos són extremament insuficients, de moment estem concedint ajudes. Això es farà fins a la cancel·lació forçosa dels comptes en les empreses de les quals sabem que no han satisfet els deures de pagament. Ara també es faran revisions més àmplies en les empreses i en les agrupacions industrials.

—*Després del 2 de juliol, ¿hi haurà encara suficients empreses que puguin pagar alguna cosa? Vostè mateix ha dit que potser el 30% de les empreses són com-*

petitives.

—No puc garantir que en siguin el 30%, les que puguin mantenir-se de ple en el mercat. Segurament hi haurà empreses que no aguantaran gaire. Tampoc poden pagar cap impost.

—*La setmana passada es va informar que vostè ha obert un crèdit de 15.000 milions de marcs al banc estatal de la RDA. A la RFA això va interpretar-se com si la RDA s'aprofités del tresor públic abans de la unió monetària. ¿Quin ha estat el motiu de fer-ho?*

—El govern federal estava informat sobre aquesta situació. Durant les converses amb el senyor Waigel ja van indicar que s'obriria aquest crèdit. El motiu és un dèficit creixent en els pressupostos de l'estat.

—*¿Havien deixat de tenir liquidesa?*

—De liquidesa, en teníem, però la liquidesa també comporta tenir-hi un marge corresponent.

—*Amb crèdit augmenta el capital poc abans de la unió monetària. Això no ha agradat gens ni mica al banc federal. Va l a dir que 15.000 milions no són cap bagatel.la...*

—No, no són cap bagatel.la.

—*Però, ¿era imprescindible?*

—Ho era.

—*¿Té idea de què passarà realment després de l'1 de juliol a la RDA, quanta gent hi haurà a l'atur?*

—Hi haurà, de segur, fortes tensions socials que també es manifestaran en accions públiques. El nombre de desocupats és difícil de pronosticar, però crec que serà de sis xifres.

—*¿Podria ser que els rebujos socials tinguin conseqüències polítiques?*

—Si la situació es complica molt, i alguns polítics ja poden comptar-hi, la crida per una solució als problemes a través d'una unificació ràpida esdevindrà molt forta.

—*Un diari de la República Federal ha escrit sobre vostè, senyor Romberg, que és una persona "de pell prima i permanentment sobrecarregat". Si fa una ullada a les darreres vuit setmanes, ¿tornaria a ocupar aquest càrrec?*

—En la mateixa situació, potser sí. La cita que acaba d'esmentar, però, tampoc és falsa del tot.

—*¿Quan estarà Alemanya completament unida? ¿Quan podrà deixar el seu càrrec?*

—No té perquè ser en la mateixa data.

—*Deixem-ho així, doncs: ¿Quan estarà unida Alemanya?*

—Em penso que cap al segon semestre de l'any vinent.

Der Spiegel / Trad: Carme Gala